สรุปผลการสัมมนา

โครงการสัมมนาบทบาทของกรอบความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน

เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

วันศุกร์ที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๖

ณ ห้องมิราเคิล แกรนด์ บอลรูม ชั้น ๔ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ

****

๑. ความเป็นมา

กระทรวงมหาดไทยได้ดำเนินการจัดสัมมนาบทบาทของกรอบความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๖ ณ ห้องมิราเคิล แกรนด์ บอลรูม ชั้น ๔ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ โดยมีกลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย ผู้บริหารทั้งจากภาครัฐ/ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากส่วนกลาง ๒๐ กระทรวง และระดับพื้นที่ ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าสำนักงานจังหวัด ประธานหอการค้าจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ประธานคณะกรรมการเศรษฐกิจพื้นที่ (หอการค้า) ๕ ภาค ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ประธานสภาอุตสาหกรรมภาค ๕ ภาค ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัด ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเขตพื้นที่ และผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมประมาณ ๕๐๐ คน

๒. ผลการสัมมนาฯ

๒.๑ พิธีเปิดการสัมมนาฯ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล) กล่าวเปิดการสัมมนา และกล่าวปาฐกถาพิเศษ เรื่อง ***"ความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน"*** โดยปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายวิบูลย์ สงวนพงศ์) เป็นผู้กล่าวรายงาน สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑.๑ นายวิบูลย์ สงวนพงศ์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย กล่าวว่า กระทรวงมหาดไทยในฐานะหน่วยงานบูรณาการขับเคลื่อนในระดับพื้นที่ได้สนองตามเจตนารมณ์ของรัฐบาลในการสนับสนุน บูรณาการแผนและการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดในระดับพื้นที่ เชื่อมโยงสู่ระดับชาติ อนุภูมิภาค และการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนภายใต้แผนงาน GMS และแผนงาน IMT - GT เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี ดังนี้



แผนงาน GMS (Greater Mekong Subregion Economic Cooperation Program : GMS) มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ รับทราบผลการประชุมหารือเวทีเพื่อการพัฒนาแนวระเบียงเศรษฐกิจ ครั้งที่ ๔ (The 4th Economic Corridor Forum : ECF) เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ ณ เมืองมัณฑะเลย์ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ และเห็นชอบให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ

สังคมแห่งชาติ (สศช.) ร่วมกับกระทรวงมหาดไทยในฐานะประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดประชุม ECF ครั้งที่ ๕ ในปี ๒๕๕๖ และผลักดันการดำเนินงานเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเพิ่มการมีส่วนร่วมของจังหวัด ภาคเอกชน และประชาชนในพื้นที่ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจ และพื้นที่ชายแดนอย่างต่อเนื่อง กระทรวงมหาดไทยพร้อมสนับสนุนการเตรียมการจัดประชุม ECF ครั้งที่ ๕ เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๖ รับทราบผลการประชุมระดับรัฐมนตรี ๖ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๑๘ ณ นครหนานหนิง มณฑลกวางสี สาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๕ และเห็นชอบข้อเสนอแผนการดำเนินงานระยะเร่งด่วน เพื่อสนับสนุนแผน GMS ดังนี้ ① กระทรวงพลังงานเร่งรัดกระบวนการเพื่อการลงนามบันทึกความเข้าใจเพื่อจัดตั้งศูนย์ประสานงานการซื้อขายไฟฟ้าระหว่างประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงให้แล้วเสร็จภายในไตรมาสแรกของปี ๒๕๕๖② กระทรวงคมนาคม และการรถไฟแห่งประเทศไทยเร่งติดตามความก้าวหน้าการจัดทำบันทึกความเข้าใจเพื่อจัดตั้งสมาคมการรถไฟของประเทศลุ่มแม่น้ำโขง ③ สศช. ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ๙ สาขาความร่วมมือและการพัฒนาเมือง



แผนงาน IMT - GT (Indonesia - Malaysia - Thailand Growth Triangle : IMT - GT)

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ รับทราบและเห็นชอบให้ สศช. ร่วมกับกระทรวงมหาดไทยเป็นเจ้าภาพจัดประชุมและกำกับติดตามการดำเนินการ และบูรณาการด้านการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ พร้อมทั้งติดตามการประสานงานระหว่างหน่วยงานส่วนกลาง จังหวัดภาคใต้ ๑๔ จังหวัด และสภาธุรกิจ IMT - GT (ประเทศไทย) เพื่อให้มีความก้าวหน้าและสามารถรายงานผลต่อที่ประชุมระดับผู้นำ ครั้งที่ ๗ ในปลายเดือนเมษายน ๒๕๕๖ ณ ประเทศบรูไนดารุสซาลาม และในช่วงเดือนสิงหาคม - กันยายน ๒๕๕๖ ไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ ๑๙ ณ เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี นอกจากนี้ ให้กระทรวงมหาดไทยหารือรายละเอียดกับสำนักงบประมาณในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินภารกิจของผู้ว่าราชการจังหวัด ๑๔ จังหวัดภาคใต้ ในการเข้าร่วมกิจกรรมในกรอบการประชุมระดับมุขมนตรีและผู้ว่าราชการจังหวัดและการเข้าร่วมประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในกรอบแผนงาน IMT - GT รวมทั้งภารกิจในการจัดตั้งสำนักงานฝ่ายเลขานุการของกรอบมุขมนตรีและผู้ว่าราชการจังหวัด



ฉะนั้น เพื่อให้การดำเนินการสนับสนุนแผนงานภายใต้กรอบความร่วมมือเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคสอดคล้องตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว กระทรวงมหาดไทยจึงร่วมกับ สศช. จัดให้มีการสัมมนาร่วมระหว่างผู้บริหาร และผู้แทนจากภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์

<u>ประการแรก</u> เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และซักซ้อมกรอบความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการเตรียมความพร้อมให้กับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทุกภาคส่วน เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจควบคู่กับการพัฒนาสังคมในการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘

<u>ประการที่ ๒</u> พิจารณาแนวทางการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อน และเชื่อมโยงยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัด เพื่อเชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน ภายใต้กรอบความร่วมมือในอนุภูมิภาค โดยให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในอันที่จะเพิ่มโอกาสทางการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และโลจิสติกส์ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

<u>และประการสุดท้าย</u> จะเป็นโอกาสของการพบปะแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและประสบการณ์ ตลอดจนการประสานความสัมพันธ์ระหว่างผู้เข้าร่วมการสัมมนาด้วย

การสัมมนาในวันนี้ ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย ผู้บริหารทั้งจากภาครัฐ และภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากส่วนกลาง ๒๐ กระทรวง และระดับพื้นที่ ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าสำนักงานจังหวัด ประธานหอการค้าจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ประธานคณะกรรมการเศรษฐกิจพื้นที่ (หอการค้า) ๕ ภาค ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ประธานสภาอุตสาหกรรมภาค ๔ ภาค ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัด ประธานสภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเขตพื้นที่ และผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสิ้นประมาณ ๕๐๐ คน

โดยการสัมมนาจะเป็นการรับฟังการบรรยาย/การอภิปรายในหัวข้อเรื่อง ***“ความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน”*** และ ***“การเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน”*** จากวิทยากรผู้ทรงความรู้ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาบทบาทของกรอบความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน



๒.๑.๒ นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ได้กล่าวถึงวิวัฒนาการของอาเซียน โดยประชาคมอาเซียนได้จับกลุ่มรวมกัน ๑๐ ประเทศ ตั้งแต่**<u>ปี๒๕๔๖</u>** ผู้นำอาเซียน ลงนามในปฏิญญาบาหลี แสดงเจตนารมณ์สู่ ASEAN Community ในปี ๒๕๖๓ ต่อมาได้เร่งรัดให้เร็วขึ้นในปี ๒๕๕๘ **<u>ปี ๒๕๕๐</u>** ผู้นำอาเซียนลงนามใน ASEAN Charter และ **“ปฏิญญาว่าด้วยแผนงานการจัดตั้ง AEC” <u>ปี ๒๕๕๒</u>** มีการรับรองแผนงานการจัดตั้งประชาคมและวัฒนธรรมอาเซียน และแผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน **<u>ปี ๒๕๕๓</u>** ผู้นำอาเซียนได้ให้การรับรอง Master Plan on ASEAN Connectivity **<u>ปี ๒๕๕๔</u>** มีการตั้งศูนย์จัดการภัยพิบัติของอาเซียน (AHA Centre) และใน**<u>ปี ๒๕๕๕</u>** ได้ให้การสนับสนุนปฏิญญาอาเซียนปลอดยาเสพติด และการจัดตั้งเครือข่ายหน่วยงานด้านการดูแลนิวเคลียร์ในอาเซียน



<u>กฎบัตรอาเซียน</u> (ASEAN Charter) คือ วิสัยทัศน์เดียว อัตลักษณ์เดียว ประชาคมเดียว ประกอบด้วย ๓ เสาหลัก ดังนี้

๑. <u>ประชาคมการเมืองและความมั่นคง</u> เป้าหมาย ① เป็นประชาคมที่มีกฎเกณฑ์ บรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน ② ภูมิภาคมีความเป็นเอกภาพ สงบสุข และมีความแข็งแกร่ง ③ ภูมิภาคมีพลวัตและมองไปยังโลกภายนอก

๒. <u>ประชาคมเศรษฐกิจ</u> เป้าหมาย ① การเป็นตลาดเดียวและฐานการผลิตเดียว ② การไปสู่ภูมิภาคที่มีความสามารถในการแข่งขัน ③ การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเท่าเทียมกัน ④ การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก

๓. <u>ประชาคมและวัฒนธรรม</u> เป้าหมาย ① การพัฒนามนุษย์ ② การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม ③ ความยุติธรรมและสิทธิอย่างเท่าเทียม ④ การส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ⑤ การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน ⑥ การลดช่องว่างการพัฒนา

ทั้ง ๓ เสาหลักจะบรรลุผลสำเร็จได้ต้องมีแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน ซึ่งประกอบด้วย ① การเชื่อมโยงกายภาพ ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ICT พลังงาน ② การเชื่อมโยงด้านกฎระเบียบ ได้แก่ เปิดเสรีและอำนวยความสะดวกทางการค้า บริการและการลงทุน ความตกลงด้านการขนส่งในภูมิภาค พิธีการในการข้ามพรมแดน ③ การเชื่อมโยงระหว่างกันของประชาชน ได้แก่ การศึกษาและวัฒนธรรม การท่องเที่ยว แรงงาน



นอกจากนี้ ยังมีแผนงานความร่วมมือต่าง ๆ เชื่อมโยงและสนับสนุนความร่วมมือในอาเซียน ได้แก่

➢ **แผนงานการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS)** ประกอบด้วยสมาชิก ๖ ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา จีน ลาว เมียนมาร์ ไทย เวียดนาม มีแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา GMS 2012 - 2022 ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากการประชุม GMS Summit ครั้งที่ ๔ โดยนายกรัฐมนตรี (นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร) ได้ร่วมผลักดัน ① เชื่อมเส้นทางรถไฟ GMS ภายในปี ๒๕๖๓ และการพัฒนาซอฟท์แวร์ ② เน้นการพัฒนาศักยภาพบุคลากร การเคลื่อนย้ายแรงงาน และการซื้อขายพลังงาน เพื่อสร้างความมั่นคง ③ โลจิสติกส์ การพัฒนาเมือง การพัฒนาเศรษฐกิจชายแดน/เขตเศรษฐกิจพิเศษ ④ การลงทุนของภาคเอกชนเพื่อให้เกิด Economic Corridor และการพัฒนาฐานการผลิตใหม่ของภูมิภาค

➢ **กรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขง - ญี่ปุ่น ด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม** เป็นกรอบความร่วมมือย่อยภายใต้ความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น มีสมาชิก ๖ ประเทศ (กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ ไทย เวียดนาม และญี่ปุ่น) การประชุมผู้นำ Mekong - Japan Cooperation ครั้งล่าสุด ครั้งที่ ๔ เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๕ นายกรัฐมนตรีเข้าร่วมประชุม ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ส่งผลให้ ① รัฐบาล/เอกชนญี่ปุ่นมีความมั่นใจต่อมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัยของไทย และบริษัทญี่ปุ่นยืนยันจะขยายการลงทุนในไทย ② ผู้นำทั้งสองฝ่ายให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่นเป็นยุทธศาสตร์หลักฉบับใหม่แทนแผนปฏิบัติการ ๖๓ ข้อ ③ มีการขยายเครือข่ายระหว่างภาคเอกชนไทยและญี่ปุ่น

➢ **แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย - มาเลเซีย - ไทย (IMT - GT)** ครอบคลุมพื้นที่ ๑๔ จังหวัดภาคใต้ของไทย ๘ รัฐตอนเหนือและตะวันตกของมาเลเซีย และ ๑๐ จังหวัดบนเกาะสุมาตราของอินโดนีเซีย มีความร่วมมือกัน ๖ สาขา ได้แก่ ① การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคมขนส่ง ② การค้าและการลงทุน ③ การท่องเที่ยว ④ ผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาล ⑤ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ⑥ การเกษตร อุตสาหกรรมการเกษตร และสิ่งแวดล้อม

ภาพรวมโอกาสประชาคมอาเซียน ประชากรรวมประมาณ ๕๘๐ ล้านคน ใหญ่กว่าสหภาพยุโรป มี GDP ขนาด ๑.๕ ล้านล้านเหรียญสหรัฐ เท่ากับประเทศเกาหลีใต้ การค้าระหว่างประเทศ ๑.๖๑ ล้านล้านเหรียญสหรัฐ เท่ากับ ๖ เท่าของไทย การลงทุนโดยตรง ๕๐ พันล้านเหรียญสหรัฐ เท่ากับ ๖๐% ของจีน สำหรับการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ๖๕ ล้านคน เท่ากับอันดับ ๒ ของโลก รองจากฝรั่งเศส นอกจากนั้น อาเซียนยังเป็นที่สนใจของนานาชาติ เราจะได้ยินอาเซียน +๓ (จีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น) อาเซียน +๖ เพิ่ม อินเดีย นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย เป็นต้น นอกจากนี้ ยังเป็นที่สนใจของสหรัฐอเมริกา และรัสเซีย ด้วย

ดัชนีพื้นฐานสำคัญของประเทศสมาชิกอาเซียน หากมองระดับ**พื้นที่**อินโดนีเซียใหญ่สุด ไทยใหญ่เป็นอันดับ ๓ รองลงมาจากเมียนมาร์ **ประชากร** อินโดนีเซียมากที่สุด ไทยอยู่อันดับ ๔ รองลงมาจากฟิลิปปินส์ และเวียดนาม GDP ของประเทศอินโดนีเซียใหญ่เป็นอันดับ ๑ ไทยเป็นอันดับ ๒

อาเซียนเป็นตลาดส่งออกหลักของไทยที่มีศักยภาพเพิ่มขึ้น โดยในปี ๒๕๓๕ ไทยส่งออกไปตลาดอาเซียนรวม ๔,๕๐๐ ล้านเหรียญสหรัฐ ในปี ๒๕๕๔ ไทยส่งออกไปตลาดอาเซียน ๕๔,๐๐๐ ล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้น ๑๒ เท่า ในรอบ ๑๐ ปี ดุลการค้าระหว่างไทยกับอาเซียน ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับอาเซียนทุกปี ตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ เป็นต้นมา โดยในปี ๒๕๕๕ (ถึงเดือนพฤศจิกายน) ไทยส่งออกมีมูลค่า ๑,๖๐๐,๐๐๐ ล้านบาท นำเข้า ๑,๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ได้เปรียบดุลการค้า ๕๐๐,๐๐๐ ล้านบาท การค้าระหว่างประเทศของไทย - อาเซียน จำแนกรายประเทศ ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับ ๘ ประเทศ ยกเว้น บรูไน กับ พม่า เพราะไทยนำเข้าแก๊สจาก ๒ ประเทศนี้เป็นจำนวนมาก จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างไทย - อาเซียน ไทยได้เปรียบทุกปี โดยในปี ๒๕๕๔ มีนักท่องเที่ยวจากประเทศอาเซียนเข้ามาท่องเที่ยวในไทย ๕.๕ ล้านคน ออกไปเที่ยวต่างประเทศ ๓.๒ ล้านคน ไทยได้เปรียบ ๒.๓ ล้านคน จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างไทย - อาเซียน จำแนกรายประเทศ ไทยได้เปรียบเกือบทุกประเทศยกเว้นบรูไนกับลาว แสดงว่าแหล่งท่องเที่ยวที่เรามีอยู่ดึงดูดนักท่องเที่ยวในอาเซียนได้ดี แต่เราก็ต้องพัฒนาปรับปรุงให้แหล่งท่องเที่ยวของเรายังคงดีเหมือนเดิม



ประเทศไทยได้เปรียบในการเป็นศูนย์กลางของอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเส้นทางรถไฟ ซึ่งมีผลมาจาก GMS ที่มีแผนตกลงกันไว้ว่าจะมีรถไฟความเร็วสูงเชื่อมโยงจากจีน ลาว เวียดนาม เมียนมาร์ กัมพูชา และไทย รวมไปถึงอินโดนีเซียและมาเลเซีย เราควรจะรีบฉกฉวยโอกาสทางด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว บริการ และเรื่องอื่น ๆ อีกเรื่องเป็นเรื่องเกี่ยวกับถนนลงมาจากจีน เวียดนาม ลาว กัมพูชา ไทย เมียนมาร์ ลงไปถึงมาเลเซีย สิงค์โปร์ เพื่อเศรษฐกิจการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและบริการไทยก็เป็นศูนย์กลาง ซึ่งจะต้องมีการลงทุนทั้งรถไฟ ถนน และสนามบิน เป็นต้น ทั้งหมดนี้ก็เป็นข้อมูลชี้ให้เห็นสิ่งที่ไทยได้เปรียบอยู่และสิ่งที่รัฐบาลได้ผลักดันให้ความได้เปรียบนั้นดียิ่งขึ้น

ด้านโลจิสติกส์ในภาพรวมเป็นเรื่องเกี่ยวกับพิธีการศุลกากร โครงสร้างพื้นฐาน การเตรียมการขนส่งระหว่างประเทศ สมรรถนะผู้ให้บริการโลจิสติกส์ทั้งภาครัฐและธุรกิจ ระบบการผลิตและตรวจสอบสินค้า และความตรงต่อเวลาของบริการ ซึ่งประเทศไทยภาพรวมโลจิสติกส์อยู่อันดับที่ ๓ ในอาเซียน แต่ด้านพิธีการศุลกากรไทยอยู่ที่ ๒.๙๖ เป็นอันดับที่ ๖ เรื่องที่ต้องพัฒนาเป็นอย่างมากคือเรื่องสมรรถนะผู้ให้บริการโลจิสติกส์ทั้งภาครัฐและธุรกิจ ภาคเอกชนทำอยู่แล้วแต่ภาครัฐจะต้องเอื้ออำนวยเรื่องกฎระเบียบต่าง ๆ ทั้งหมดที่

นำเสนอเพื่อชี้ให้เห็นว่าโอกาสของประเทศไทยมีมากมาย อยู่ที่เราจะสามารถฉกฉวยเพื่อประเทศได้ประโยชน์ ประชาชนในประเทศก็จะมีความสุขมีการกินดีอยู่ดี

นโยบายของรัฐบาลที่เสนอต่อสภา ① เร่งฟื้นฟูความสัมพันธ์และพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและนานาประเทศ ② การเตรียมความพร้อมของทุกภาคส่วนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ ③ การใช้ประโยชน์จากโครงข่ายคมนาคมขนส่งในภูมิภาคอาเซียนและอนุภูมิภาค โดยให้ความสำคัญในการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่อยู่ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจและเมืองชายแดน

กลไกสำหรับการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน มีคณะกรรมการอาเซียนแห่งชาติ ซึ่งได้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนปี ๒๕๕๘ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ได้กำหนดแนวทางการดำเนินการในระยะต่อไป รวม ๖ เรื่อง ดังนี้ ① มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสรุปแผนงาน/โครงการหลักและจัดลำดับความสำคัญเพื่อบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานในแต่ละเสาหลัก ② การเชื่อมโยงในภูมิภาคอาเซียน ๓ เรื่อง ประกอบด้วย ขนส่ง การท่องเที่ยว และการสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม ③ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยวางแผนกำลังคนทั้งระบบ ④ การพัฒนาขีดความสามารถของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เพื่อบูรณาการความพร้อมของ ๓ เสาหลัก ⑤ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับภาคเอกชน ๕ สถาบัน จะต้องเป็นผู้มีส่วนร่วมและจะต้องบอกหรือเรียกร้องว่าตนต้องการอะไรเพื่อรับทราบความต้องการของภาคเอกชนในการผลักดันให้เศรษฐกิจของประเทศดียิ่งขึ้น ⑥ สนับสนุนการขับเคลื่อน ๓ เสาหลัก



บทบาทของภาคราชการไทยในการขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ต้องพัฒนาองค์กรเพื่อการขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน โดยปรับตัวเพื่อเตรียมความพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นและการขับเคลื่อนผลักดันในเชิงรุก

รัฐบาลกำลังจัดทำแผนยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์กระทรวง ยุทธศาสตร์จังหวัด และยุทธศาสตร์อาเซียนเชื่อมโยงกัน โดยเรื่องเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการก่อนเข้าสู่ประชาคมอาเซียนปี ๒๕๕๘ คือ

๑) สร้างความพร้อมของไทยเข้าสู่อาเซียนและเวทีโลก โดยทำตัวของเราให้เข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจ พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ Zoning พื้นที่เกษตรกรรม อุตสาหกรรม ท่องเที่ยว เมือง และพื้นที่ป่าไม้ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานกำลังคน และพัฒนาบุคลากรภาครัฐ

๒) ปรับปรุงกฎระเบียบเพื่อลดอุปสรรคทางการค้าและการลงทุน เป็นภารกิจของส่วนกลาง

๓) ด้านชายแดน พัฒนาประสิทธิภาพด่านที่เป็นประตูเชื่อมโยงการค้า

๔) การเชื่อมโยงเพื่อการค้า การลงทุน โดยเชื่อมโยงโครงข่ายถนน เช่น ทางหลวงเชื่อมโยงกับทางหลวงอาเซียนผ่าน ๑๐ ด่านสำคัญ และรถไฟฟ้าความเร็วสูง ๔ เส้นทาง

๕) พัฒนาคุณภาพชีวิตและการคุ้มครองทางสังคม โดยการกระจายระบบสวัสดิการให้มีประสิทธิภาพและครอบคลุมพัฒนาระบบคุ้มครองผู้บริโภค

ในการประชุมผู้ว่าราชการจังหวัดที่จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๖ ได้มีการทบทวนยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัด โดยนายกรัฐมนตรีได้ให้หลักการไว้ ๓ ประเด็น ① ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด

ร่วมกับภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนร่วมกันศึกษาวิเคราะห์และกำหนดยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัด เพื่อให้การพัฒนามีเป้าหมายทิศทางที่ชัดเจนและยั่งยืน ② ยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัดควรสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แต่จุดเน้นอาจจะต่างกันไปแล้วแต่พื้นที่ ③ ยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัดจะต้องตอบสนองหลักการ ๓ ประการ คือ (๑) เพิ่มรายได้ให้กับประชาชนและประเทศชาติ (๒) ต้องลดต้นทุน (๓) ขยายโอกาสให้ทุกนทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมและสร้างโอกาสให้กับจังหวัดและประเทศ ซึ่งจากการทบทวนยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัดพบว่า บางจังหวัดทำยุทธศาสตร์ได้สมบูรณ์ บางจังหวัดมียุทธศาสตร์เพียงเรื่องเดียวและไม่ครบถ้วน ซึ่งในวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๖ จะได้เชิญผู้ว่าราชการจังหวัดมาทบทวนยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัดอีกครั้งหนึ่ง

นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้กำหนดนโยบายบทบาทของกรอบความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเป็นเรื่องสำคัญ เช่น ① การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน ② ให้ความสำคัญและส่งเสริมให้ไทยมีความพร้อมทางด้านเศรษฐกิจ การผลิต บริการ ไม่ว่าทางด้านเกษตร อุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและบริการ แรงงานอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ของประเทศ ③ รัฐบาลให้ความสำคัญกับความเชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐานและความเชื่อมโยงทั้งภายในประเทศและภูมิภาค ④ รัฐบาลพยายามช่วยขจัดอุปสรรค อำนวยความสะดวกและส่งเสริมทางด้านการค้า ธุรกิจ เศรษฐกิจการค้าทั่วไป การค้าชายแดน การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจ การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และแรงงาน

<u>กล่าวโดยสรุป</u> การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเป็นโอกาสของประเทศไทย ทั้งทางด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว การบริการ ฯลฯ ในกลุ่มอาเซียน และยังเป็นการผนึกกำลังในประชาคมอาเซียนให้สามารถแข่งขันในประชาคมโลกทุกมิติได้เป็นอย่างดี รวมทั้งความร่วมมือของทุกภาคส่วนในสังคมจะทำให้การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเป็นประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติ

ในวันนี้ นับเป็นโอกาสอันดีที่ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้มีเกียรติทุกท่านจะได้รับฟังมุมมองและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับวิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งจากภาครัฐที่เป็นหน่วยงานวางแผน และหน่วยงานด้านการต่างประเทศ รวมถึงมุมมองจากภาคเอกชน ซึ่งเป็นสามกลไกหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ สาระสำคัญของการประชุมวันนี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการนำพาจังหวัดเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างภาคภูมิและแข่งขันได้ รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อประชาชนชาวไทยต่อไป

๒.๑.๓ นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กล่าวว่า ในขณะนี้รัฐบาลกำลังจัดทำยุทธศาสตร์ประเทศ (Country Strategy หรือ National Strategy) ซึ่งจะใช้ในช่วง ๒ - ๓ ปีข้างหน้า ท่านนายกรัฐมนตรีได้ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้มาก ในการบูรณาการยุทธศาสตร์ประเทศกับยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย ๘ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ① การเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้า บริการ การค้าและการลงทุน ② การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการคุ้มครองทางสังคม ③ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ ④ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ⑤ การพัฒนากฎหมาย กฎและระเบียบ ⑥ การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักถึงการเป็นประชาคมอาเซียน ⑦ การเสริมสร้างความมั่นคง ⑧ การเพิ่มศักยภาพของเมืองเพื่อเชื่อมโยงโอกาสจากอาเซียน และจากการประชุมคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๖ ที่จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีหลายกลุ่มจังหวัดที่ยุทธศาสตร์ยังไม่คมชัดเพียงพอ ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงให้มีการทำ work shop เพื่อทบทวนยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดใหม่ในวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๖ โดยใน**<u>ภาคเช้า</u>**ท่านนายกรัฐมนตรีจะมอบนโยบายและทิศทาง



ของรัฐบาลที่จะดำเนินการในปี ๒๕๕๖ รวมไปถึงการจัดทำงบประมาณในปี ๒๕๕๗ ใน**ภาคบ่าย**จะเป็นเรื่องของยุทธศาสตร์พื้นที่ของกลุ่มจังหวัดทุกกลุ่มจังหวัด เพื่อหาจุด focus ที่ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของการสร้างรายได้จากทรัพยากรที่มีอยู่ ลดรายจ่าย รวมไปถึงการสร้างโอกาสด้วย

ภาพรวมความร่วมมือในภูมิภาคและอนุภูมิภาค ประกอบด้วย ① กรอบ GMS เน้นการร่วมพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขีดความสามารถในการแข่งขันและชุมชน ② กรอบ ACMECS เน้นเมืองคู่แฝด เกษตรพันธสัญญา และลดช่องว่างทางเศรษฐกิจ ③ กรอบ IMT - GT เน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคมขนส่ง การค้าและการลงทุน เกษตร อุตสาหกรรมสิ่งแวดล้อม ท่องเที่ยว พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาล ④ ASEAN เน้นความร่วมมือด้านความมั่นคง ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ และความร่วมมือด้านสังคม กรอบ GMS มี ๕ ประเทศสมาชิก+๑ ประเทศนอกกรอบอาเซียน ดังนั้น การทำงานกลุ่มเล็กนั้นทำได้เร็ว จะเห็นได้จากการมีถนนที่สามารถเชื่อมโยงการเดินทางไปยังประเทศสิงคโปร์ มาเลเซีย ลาว เวียดนาม และจีน แม้กระทั่งไปถึงทิเบต มองโกเลีย ซึ่งเกิดจากข้อตกลงของกรอบความร่วมมือดังกล่าว เป็นต้น ท่านนายกรัฐมนตรีได้หยิบยกเรื่อง GMS เกี่ยวกับโครงการรถไฟเชื่อมโยงระหว่างประเทศ ซึ่งประเทศไทยต้องดำเนินการ ๒ เรื่อง ได้แก่ (๑) รถไฟที่เชื่อมโยงกับประเทศอื่น ๆ (๒) ปรับปรุงประสิทธิภาพรถไฟภายในประเทศเพื่อลดต้นทุนโลจิสติกส์ เพื่อความสะดวกสบายในการเดินทางของประชาชนคนไทย



ประเทศไทยจะมีกรอบความร่วมมือ ๒ กรอบหลัก ๆ คือ ① กรอบ IMT - GT (อินโดนีเซีย มาเลเซีย ไทย) เริ่มจากจังหวัดชุมพรลงไปครอบคลุม ๑๔ จังหวัดภาคใต้ ไม่ได้หมายความว่าจังหวัดที่อยู่ทางภาคใต้จะไม่มีความเชื่อมโยงกับจังหวัดที่อยู่เหนือชุมพรขึ้นไปที่อยู่ในกลุ่มภาคกลาง คือ ตั้งแต่ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ขึ้นไปจนถึงภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ② กรอบ GMS เป็นความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง เป้าหมายเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยการเชื่อมโยงเศรษฐกิจในอนุภูมิภาค ทั้ง ๒ กรอบต้องมีความเชื่อมโยงกัน เพราะว่าสินค้าที่มาจากสิงคโปร์ มาเลเซีย ได้วิ่งผ่านประเทศไทยไปเวียดนาม โดยใช้เส้นทางที่เราพัฒนามากว่า ๒๐ ปีแล้ว สินค้าบางชนิดขนส่งผ่านสิงคโปร์ มาเลเซีย ไทย เวียดนาม ไปหนานหนิง และเซี่ยงไฮ้ เพราะฉะนั้น สิ่งที่ต้องคิดต้องทำ คือ เมื่อมีการเปิดประตูสู่อาเซียนแล้วจะทำอย่างไรให้มีประสิทธิภาพประตูในที่นี้หมายถึงด่านชายแดน เพื่อเพิ่มปริมาณการค้า การลงทุนของประเทศ

นอกจากนี้ ภายใต้กรอบความร่วมมือ GMS ประกอบด้วย ① การเชื่อมโยงการพัฒนาตามแนวระเบียงเศรษฐกิจ North South Economic Corridor (NSEC) รัฐบาลไทยให้ความช่วยเหลือพัฒนาสะพานมิตรภาพแห่งที่ ๔ (เชียงของ - ห้วยทราย) คาดว่าจะแล้วเสร็จกลางปี ๒๕๕๖ ท่าเรือเชียงแสน ๒ เปิดให้บริการแล้ว เพราะฉะนั้นจังหวัดจะต้องมองว่า โครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่แล้วเราจะใช้ประโยชน์อย่างไร ② การเชื่อมโยงการพัฒนาตามแนวระเบียงเศรษฐกิจ East West Economic Corridor (EWEC) เริ่มจากย่างกุ้ง เมียวดี แม่สอด ไปที่พิษณุโลก เพชรบูรณ์ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ มุกดาหาร แล้วข้ามไปสะหวันนะเขต ซึ่งพิษณุโลกจะเป็นจุดตัดของภาคเหนือ ใต้ กลาง ตะวันออกเฉียงเหนือ และตะวันตก รัฐบาลไทยให้ความช่วยเหลือพัฒนาเส้นทางรถไฟเชื่อมหนองคาย - ท่านาแล้ง - เวียงจันทน์ และร่วมกับจีนพัฒนารถไฟความเร็วสูง การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจชายแดน ณ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เพราะฉะนั้น เมืองที่อยู่ติดชายแดนจะมีความสำคัญมากในประชาคมอาเซียน

③ ระเบียงเศรษฐกิจ Southern Economic Corridor (SEC) เริ่มต้นจากทวาย ประเทศเมียนมาร์มาพุน้ำร้อน จังหวัดกาญจนบุรี ลงมาบางใหญ่เชื่อมสู่ Eastern Seaboard ที่จังหวัดชลบุรี ระยองไปถึงจังหวัดสระแก้วต่อไปจนถึงพนมเปญและโฮจิมินต์ ซึ่งรัฐบาลไทยได้เตรียมความพร้อมในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงฝั่งตะวันตกทั้งในด้านถนน รถไฟ สายส่งไฟฟ้า เป็นต้น

ผมขอเน้นย้ำในเรื่องของการเชื่อมโยง เราคงไม่มองแค่เรื่องถนน แต่เราต้องมองอีก ๒ ทาง คือ ทางน้ำและทางอากาศ ใน***ทางน้ำ***นั้นแน่นอนที่สุดว่าถ้าเรามองใน SEC ท่าเรือทวายเป็นอีก ๑ ประตู ที่จะออกไปสู่ยุโรปและอินเดียได้เร็วขึ้น ระยะทางสั้นกว่าการเดินทางจากท่าเรือแหลมฉบังลงไปยุโรป แต่มีคำถามว่าค่าขนส่งจะถูกกว่าหรือไม่ ถ้าค่าขนส่งจากตรงนี้ไม่ถูกเมื่อเทียบกับที่ต้องอ้อมไปสิงคโปร์ ก็ต้องมาดูว่าเมียนมาร์เก็บค่าผ่านทางแพงเกินไปหรือไม่ หรือค่าใช้ท่าเรือแพงกว่าที่แหลมฉบังหรือไม่ ถ้าเมียนมาร์ต้องการผลตอบแทนเร็วไทยต้องเจรจากับเมียนมาร์ในเรื่องค่าผ่านทาง การใช้ท่าเรือ ถ้ามีราคาแพงจะไม่มีลูกค้ามาใช้ การพัฒนาพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมและท่าเรือน้ำลึกทวายจะเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจแห่งใหม่ที่สำคัญของภูมิภาค (Economic Drive) โดยมีศักยภาพในการเปิดประตูการค้าฝั่งตะวันตกของภูมิภาค เพื่อสร้างความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกกับตลาดตะวันตกและมีโอกาสสร้าง ***"เส้นทางลัดโลจิสติกส์"*** ของภูมิภาค ส่วน***ทางอากาศ***ก็เช่นกันท่านนิวัฒน์ธำรงฯ ได้พูดไว้ว่า สนามบินเราต้องแก้ไขเพราะเริ่มหนาแน่น แต่มีคำถามตามมาว่า ① สนามบินต้องขยายเพิ่มมากขึ้นเมื่อมีการเปิดประชาคมอาเซียน เพราะปริมาณนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในประเทศมากขึ้น ② การส่งเสริมการท่องเที่ยวมากเกินขีดความสามารถของตัวเอง ซึ่งเป็นปัญหาให้กับการประปาส่วนภูมิภาค การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ไม่สามารถขยายให้ทันกับจำนวนนักท่องเที่ยวหรือประชากรที่เพิ่มมากขึ้นได้ทัน สุดท้ายทรัพยากรสิ่งแวดล้อมของเราก็จะมีปัญหาและหมดไป เพราะฉะนั้นเป็นมิติที่อยากจะเรียนว่าในด้านหนึ่งเปิดรับและอีกด้านหนึ่งก็ต้องมีการเตรียมความพร้อมในการรองรับเรื่องของสาธารณูปโภคด้วย นี่คือสิ่งที่อยากจะเน้นย้ำว่าสนามบินในภูมิภาค เช่น สนามบินกระบี่ เริ่มที่จะแออัดมี charter flight ลงมาก ความเป็นนานาชาติของสนามบินจะต้องมีการปรับปรุงให้ดีขึ้น สนามบินขอนแก่นจะเปิดเป็นท่าอากาศยานนานาชาติให้บริการเร็ว ๆ นี้ ไปหลวงพระบาง เป็นต้น โครงการที่ท่านนิวัฒน์ธำรงฯ ได้พูดไว้ว่าเราจะลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน ดังนี้ ① รถไฟความเร็วสูงเริ่มต้นมี ๔ เส้นทาง ได้แก่ กรุงเทพฯ - เชียงใหม่, กรุงเทพฯ - นครราชสีมา, กรุงเทพฯ - หัวหิน (ลงไปถึงใต้) และกรุงเทพฯ - พัทยา (รวมไปถึงระยอง จันทบุรี และตราด) ② รถไฟทางคู่อยู่ในแผนของการลงทุน ๒ ล้านล้านบาท



ดังนั้น บทบาทของการพัฒนาเชิงพื้นที่ระดับภาคที่จะสอดคล้องในเรื่องของกรอบความร่วมมือ IMT - GT และ GMS จะทำอย่างไรนั้น ทางสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้จัดทำแผนที่ทิศทางการพัฒนาของแต่ละภาคไว้แล้ว ซึ่งจังหวัดและกลุ่มจังหวัดสามารถนำไปต่อยอดได้

๒.๑.๔ นายพิษณุ สุวรรณะชฎ เอกอัครราชทูต ณ กรุงย่างกุ้ง สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ได้กล่าวถึงการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมี ๒ ประเด็นหลัก คือ ① ทำอย่างไรให้ประชาคมอาเซียนเกิดขึ้น และประสบความสำเร็จ ② เมื่อเกิดประชาคมอาเซียนแล้ว จะสามารถเดินหน้าต่อไปได้อย่างไรให้ประเทศไทยได้รับประโยชน์ ประชาคมอาเซียนจะเกิดขึ้นและเป็นจริงได้นั้น พื้นฐานเบื้องต้นอยู่ที่ทัศนคติ เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะทำอย่างไรเพื่อให้ได้ประโยชน์ คือ ยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ที่ได้ร่วมกันวางไว้ต้องเข้าใจให้ตรงกัน และต้องช่วยกันกระจายให้สาธารณชนเข้าใจร่วมกัน ยุทธศาสตร์ของประเทศไทยกว่าจะผ่านมาได้ต้องระดมความคิดเห็นมากมาย แต่เมื่อประกาศใช้แล้วไม่สามารถใช้ได้เต็มที่ เพราะความเข้าใจในสังคมต่อยุทธศาสตร์นั้น ๆ ไม่ตรงกัน



ทัศนคติของสังคมไทยที่มีต่อประเทศเพื่อนบ้านที่นำไปสร้างประชาคมให้เกิดขึ้นอาจจะต้องปรับความคิดใหม่ยกตัวอย่างประเทศเมียนมาร์ ① การเมืองของเมียนมาร์ทุกวันนี้ สื่อของประเทศไทยยังเรียกรัฐบาลประธานาธิบดีเต็ง เส่ง ของเมียนมาร์ว่าเป็นรัฐบาลทหาร ② คนส่วนใหญ่คิดว่าเมียนมาร์เป็นเมืองปิด เศรษฐกิจเป็นศูนย์ เนื่องจากถูกแทรกแซงทางเศรษฐกิจ ภาคเอกชนส่วนใหญ่ที่เข้าไปในพม่ามีความเข้าใจว่าเศรษฐกิจของเมียนมาร์ในปัจจุบันไม่แตกต่างจากเศรษฐกิจของลาว เวียดนาม กัมพูชา หลังสงคราม ทั้ง ๆ ที่เมียนมาร์ไม่เคยผ่านสงครามเลย โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจของเมียนมาร์ไม่เคยได้รับผลกระทบ ความล้าหลังของเมียนมาร์เกิดขึ้น ๒ ปัจจัย คือ นโยบายการปิดประเทศ และการถูกแซงก์ชั่นจากสหประชาชาติ ③ สังคมของเมียนมาร์หลายคนคิดว่าล้าหลังทุกสิ่งทุกอย่างคงจะย่ำแย่ ประชากรมีความยากจน ④ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหลายคนคงคิดว่าไม่มีประเทศไหนติดต่อสัมพันธ์ด้วย สิ่งเหล่านี้คือความคิดของคนไทยที่มีต่อประเทศเมียนมาร์ เราจะรู้ได้อย่างไรว่าถูกหรือผิด และถ้ายังมีความคิดแบบนี้การที่จะก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจะเกิดขึ้นได้อย่างไร

ปัจจุบันนี้ประเทศเมียนมาร์มีการพัฒนาหลายด้าน ได้แก่ ① ***<u>ด้านการเมือง</u>*** ประเทศเมียนมาร์ตอนนี้มีการพัฒนาเป็นประชาธิปไตยมาก การปฏิรูปทางการเมืองเป็นไปอย่างกว้างขวาง คนที่นำพาประเทศเมียนมาร์มาสู่ทุกวันนี้ คือ นางอองซาน ซูจี และประธานาธิบดีเต็ง เส่ง การปรองดองกันภายในชาติจะเป็นไปอย่างชัดเจน ในสังคมการเมืองของเมียนมาร์จะไม่ได้ยินคำพูดในทางลบเกี่ยวกับรัฐบาลที่ออกมาจากคำพูดนางอองซาน ซูจี เช่นเดียวกันจะไม่ได้ยินคำพูดทางลบที่ออกจากคำพูดของประธานาธิบดีเต็ง เส่ง อันนี้ถือเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญมากสำหรับเรื่องของการปรองดองภายในชาติ อยากจะเรียนเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องของไทยเข้าไปศึกษาประเทศเมียนมาร์เพื่อเป็นกรณีตัวอย่าง ② ***<u>เรื่องชนกลุ่มน้อยในพื้นที่ชายแดนไทย - พม่า</u>*** ซึ่งในอดีตที่ผ่านมาพัฒนาไม่ค่อยได้ เนื่องจากมีการสู้รบ ตอนนี้กะเหรี่ยง ไทยใหญ่ มอญ ได้เข้ามาร่วมอยู่กับฝ่ายรัฐบาลหมดแล้ว และอยู่ในกระบวนการที่เตรียมการเจรจาด้วยกัน วันนี้รัฐบาลและทุกท่านจะต้องเริ่มคิดว่าเราจะใช้ประโยชน์จากการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไปในประเทศเมียนมาร์เช่นว่านี้ได้อย่างไร ③ ***<u>เรื่องเสรีภาพของสื่อและเสรีภาพของประชาชน</u>*** ขณะนี้สื่อของเมียนมาร์มีเสรีภาพมาก ถ้าเรานั่งรถจากสนามบินเข้าเมืองย่างกุ้งไปตามสี่แยกจะเห็นเด็กขายหนังสือพิมพ์ของเมียนมาร์มีมากกว่าเมืองไทย จำนวนสื่อก็เป็นตัวชี้วัดตัวหนึ่งที่ทำให้เห็นดีกรีของประชาธิปไตย แต่ก่อนเมียนมาร์ไม่มีอินเตอร์เน็ต ปัจจุบันโทรศัพท์กำลังเข้าสู่ระบบ 3G ชาวเมียนมาร์ที่เข้าสู่อินเตอร์เน็ตได้ทุกคนจะเข้าไปใน Social Media ในขณะที่หลายประเทศ เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีนอินเตอร์เน็ตดีแค่ไหนรัฐบาลจะไม่ยอมให้ประชาชนเข้าสู่ Social Media แบบตะวันตก ④ ***<u>ด้านเศรษฐกิจ</u>***หลายท่านคงเข้าใจว่าเมียนมาร์คงย่ำแย่มาก แต่จริง ๆ แล้ว ขณะนี้เมียนมาร์มีการปฏิรูปเศรษฐกิจอย่างขนานใหญ่ ที่ดินในกรุงย่างกุ้งราคาแพงกว่าที่ดินสีลม ที่ดินของกรุงย่างกุ้งที่ติดสถานทูตขายเป็นตารางฟุต คือ เท่ากับกระเบื้องปูห้องน้ำ ๑ แผ่น ราคา

๗๐๐ เหรียญสหรัฐอเมริกา ซึ่งถือว่าราคาสูงมาก ทุกอย่างในเมียนมาร์กำลังพัฒนาไป และเมืองย่างกุ้งตอนนี้ติดอันดับเป็นเมืองที่มีค่าครองชีพสูงที่สุดในโลก ๕๐ อันดับแรก เมืองย่างกุ้ง ติดลำดับที่ ๓๗ ในขณะที่ปารีสติดลำดับที่ ๔๖ เมืองมิลานในอิตาลีติดอันดับที่ ๔๗ การพัฒนาการปฏิรูปทางเศรษฐกิจประเทศเมียนมาร์เป็นไปอย่างรวดเร็ว เศรษฐกิจเป็นเสรีนิยมสามารถเชื่อมโยงเข้ากับกระแสโลกาภิวัตน์ ได้อย่างชัดเจน หลายคนอาจจะไม่เชื่อว่าเศรษฐกิจเมียนมาร์มีอัตราการเติบโตเป็นอย่างมากในช่วงที่ผ่านมาถ้าดูจากแผนภูมิ ปี ค.ศ. 1988 ปีเดียวที่เศรษฐกิจติดลบ หลังจากนั้นเมียนมาร์มีการเติบโตในเกณฑ์ ๔ - ๕% มาโดยตลอด

สิ่งที่น่าสนใจอีกสิ่งหนึ่งก็คือโครงสร้างการผลิตในช่วง ๙ - ๑๐ ปีที่ผ่านมา เมียนมาร์มีการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดมีการเคลื่อนตัวตลอดเวลา ความคิดที่ว่าเมียนมาร์เป็นประเทศล้าหลังหรือยากจนอาจจะคิดผิด ขณะนี้เมียนมาร์มีโครงการพัฒนาเศรษฐกิจมากมายที่กำลังจะเกิดขึ้น ทุกโครงการเป็นโอกาสสำหรับประเทศไทยทั้งสิ้น โดยโครงการท่าเทียบเรือติลาวาจะเป็นโครงการที่พลิกโฉมหน้าเศรษฐกิจของเมียนมาร์ ซึ่งโครงการนี้มีขนาดเท่ากับท่าเรือแหลมฉบัง โครงการที่ทวายเป็นโครงการท่าเรือน้ำลึกที่มีขนาดประมาณ ๑๐ เท่าของแหลมฉบัง และโครงการท่าเรือที่จ๊อกผิว (Kyaukpyu) เป็นการก่อสร้างวางท่อส่งน้ำมันและก๊าซจากท่าเรือเมียนมาร์ไปยังคุนหมิงและหนานหนิง ซึ่งเป็นโครงการของจีนที่คนไทยต้องจับตามอง เพราะเป็นโอกาสของไทยในจีนตอนใต้และตะวันตกของจีน ซึ่งจะแล้วเสร็จในเดือนเมษายน



ขณะนี้ ประเทศเมียนมาร์ได้เปิดประตูสู่โลกภายนอก โดยเปิดโอกาสให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนมากขึ้น ได้แก่ เรื่องแรงงาน การท่องเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติ และสิทธิประโยชน์ โดยเฉพาะเรื่องการท่องเที่ยวเราจะมองข้ามเมียนมาร์ไปไม่ได้ เพราะเมียนมาร์มีศักยภาพในเรื่องของแหล่งท่องเที่ยวสูง ในประเทศอาเซียนมี ๒ ประเทศเท่านั้นที่มีหิมะ คือ เวียดนามและเมียนมาร์ และมีประเทศเดียวที่มีสกีรีสอร์ท คือเมียนมาร์ เป็นรีสอร์ทที่สวยงามและอยู่ระหว่างการพัฒนา รัฐยะไข่มีหาดฮาปาลีที่สวยงามหากเปิดบริการเมื่อใดจังหวัดกระบี่ ภูเก็ต จะได้รับผลกระทบมาก นอกจากนี้เมียนมาร์ยังมีโบราณคดี ประวัติศาสตร์อีกมากมาย และเมียนมาร์กำลังเตรียมจดทะเบียนเมืองเชียงตุง มัณฑะเลย์ และพุกาม ขึ้นเป็นมรดกโลก และถ้าจดเมืองเชียงตุงเป็นมรดกโลกได้ภายใน ๓ - ๕ ปีข้างหน้า เมียนมาร์จะมีโปรแกรมท่องเที่ยวเมืองมรดกโลกจากเชียงตุงข้ามไปหลวงพระบางลงมาที่จำปาสักไปเสียมราฐ แต่ไม่มีชื่อแหล่งท่องเที่ยวของไทยเลย เพราะฉะนั้นวันนี้ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ตาก และหน่วยงานด้านการท่องเที่ยวของไทยต้องคิดแล้วว่าจะทำอย่างไรให้แหล่งท่องเที่ยวของไทยมีส่วนเชื่อมโยงด้วย

ในปี ค.ศ. 2013 ประเทศเมียนมาร์จะเป็นเจ้าภาพซีเกมส์และจะเปิดเมืองเนปิดอร์อย่างเป็นทางการเป็นครั้งแรก และได้มีการวางแผนไว้เป็นอย่างดีในการเป็นเจ้าภาพครั้งแรกในรอบ ๔๐ ปี ในปี ค.ศ. 2014 เมียนมาร์จะเป็นประธานอาเซียน และในปี ค.ศ. 2015 เมียนมาร์จะมีการเลือกตั้งทั่วไป ดังนั้นใน ๓ ปีนี้ จึงมีความสำคัญและเป็นโอกาสทองของไทยเพราะตอนนี้ความสัมพันธ์ระหว่างไทยและเมียนมาร์กลับมาสู่ภาวะปกติอย่างดียิ่ง จะเห็นได้จากการที่นางอองซาน ซูจี ได้เดินทางมาเยือนประเทศไทยเป็นประเทศแรกหลังจากที่ถูกกักบริเวณ และประธานาธิบดีเต็ง เส่ง ก็เดินทางมาเยือนประเทศไทยแล้ว ซึ่งถือว่าเป็นการเยือนของผู้นำสูงสุดของเมียนมาร์ในประเทศไทยเป็นครั้งแรกในรอบ ๑๐ ปี และนายกรัฐมนตรี (นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร) ก็เดินทางไปเยือนเมียนมาร์มาแล้ว ๓ ครั้ง โดยมีนโยบายที่สอดคล้องเกื้อกูลกันทั้ง ๒ รัฐบาล การที่เมียนมาร์เป็น

เจ้าภาพซีเกมส์และเป็นประธานอาเซียน เมียนมาร์มีความจำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยไทยและไทยก็ให้ความช่วยเหลือเมียนมาร์ในการเป็นเจ้าภาพในครั้งนี้ ในขณะเดียวกันประเทศไทยก็ต้องพึ่งพาเมียนมาร์ในด้านการผลิตไฟฟ้าและก๊าซธรรมชาติ ขณะนี้เมียนมาร์อยู่ในช่วงของการเปลี่ยนผ่าน เป็นโอกาสทองของเราที่จะต้องหาช่องทางเข้าไปทำธุรกิจในเมียนมาร์ให้ได้ภายใน ๓ ปีข้างหน้า หากล่าช้าก็จะหมดโอกาส สำหรับหน่วยงานภาครัฐต้องคำนึงถึงปัญหาและผลกระทบต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นด้วย เพื่อที่เราจะได้ประโยชน์สูงสุดจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

กล่าวโดยสรุปการเป็นประชาคมอาเซียนนั้น จะต้องเตรียมความพร้อมใน ๒ ประเด็น คือ ***<u>ประเด็นแรก</u>***ต้องปรับทัศนคติและมองเมียนมาร์หรือทุกประเทศในอาเซียนให้อยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง อะไรที่ไม่แน่ใจเราต้องไปหาข้อเท็จจริงให้ได้ ***<u>ประการที่สอง</u>***มีโลกทัศน์เพื่อมองให้เห็นโอกาสทางธุรกิจและผลประโยชน์ที่จะทำร่วมกัน สามารถแยกแยะระหว่างคู่แข่งและศัตรูได้ การทำงานกับคู่แข่งเป็นการทำงานที่สนุกอย่าคิดว่าคู่แข่งเป็นศัตรูเพื่อจะทำให้เราได้ประโยชน์สูงสุด และประชาคมอาเซียนก็จะเกิดขึ้นได้

๒.๑.๕ นายนิธิ ภัทรโชค กรรมการผู้จัดการ บริษัท เอสซีจี โลจิสติกส์ แมเนจเม้นท์ จำกัด ได้กล่าวถึงหัวข้อที่จะมาแลกเปลี่ยนกันในวันนี้ประกอบด้วย ๔ หัวข้อ ดังนี้

๑) ความสำคัญของประชาคมอาเซียน มุมมองของบริษัทที่ได้จากการทำธุรกิจในประเทศเพื่อนบ้านมองว่าเมื่อเราเป็นอาเซียนแล้ว การพัฒนาในด้านต่างๆ จะเปลี่ยนไปมาก เมื่อเกิดการรวมตัวของเศรษฐกิจอาเซียนไม่ว่าจะเป็นสินค้า บริการ รวมถึงแรงงาน หน้าตาจะเปลี่ยนไปด้วย จะเห็นได้ว่ามีประชากร ๖๐๐ ล้านคน เท่ากับยุโรป ถ้าดูจาก GDP เท่ากับเกาหลีใต้ ถ้าดูการค้าต่างประเทศเป็น ๖ เท่าของประเทศไทย ดูเงินลงทุนจากต่างประเทศเท่ากับ ๖๐% ของจีน และที่สำคัญเมื่อดูภาพรวมของนักท่องเที่ยวจากอาเซียนแล้วเป็นที่ ๒ รองจากฝรั่งเศส ต้องยอมรับว่าคนไปเที่ยวฝรั่งเศสมาก ซึ่งภาพรวมทางด้านเศรษฐกิจในประเทศอาเซียนมีจุดเด่นในการพัฒนาประเทศแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท คือ ① วัตถุดิบและแรงงาน ② ฐานการผลิต และ ③ เทคโนโลยีและการบริการ ประเทศโดยทั่วไปแล้วจะค่อย ๆ ไต่ระดับจากประเทศที่เป็นวัตถุดิบแรงงานขยับเป็นประเทศฐานการผลิต และขยับขึ้นไปเป็นประเทศเทคโนโลยีและการบริการ ถ้ามอง ๑๐ ประเทศอาเซียน จะเห็นว่า เวียดนาม กัมพูชา เมียนมาร์ และลาว เป็นประเทศที่มีวัตถุดิบและแรงงานมาก ทางด้านฐานการผลิตจะมีไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย และ เวียดนาม ส่วนด้านเทคโนโลยีและบริการจะมีประเทศสิงคโปร์ และมาเลเซีย ส่วนไทยกำลังไต่ระดับขึ้นไป และขอเสริมว่าทำไมเราต้องไต่ระดับจากประเทศที่ทำเรื่องวัตถุดิบแรงงานไปฐานการผลิต และทำไมต้องไต่จากประเทศฐานการผลิตไปสู่ประเทศเทคโนโลยีและการบริการ ถ้าท่านทราบเรื่อง value curve หรือเรียกสั้น ๆ ว่า smile curve ถ้าดูจะพบว่า smile curve ใน value chain จะเป็นรูปรอยยิ้มมูลค่าสูงสุดของ value chain ในการทำธุรกิจจะเริ่มต้นจากการวิจัยพัฒนา การออกแบบและเรื่องเทคโนโลยีจะทำให้สินค้ามีมูลค่าสูงสุด พอมาถึงเรื่องการผลิตมูลค่าก็จะต่ำลงมา แต่มาถึงเรื่องการตลาดและการบริการมูลค่าจะสูง ถ้าอยากทราบว่าการบริการมีมูลค่าสูงอย่างไรต้องดูวิธีการผลิต ตัวอย่างเช่น การผลิตน้ำหนึ่งขวดต้นทุนการผลิตอาจจะราคาขวดละ ๓ - ๔ บาท นำไปขายที่ร้านค้าอาจจะขายราคาขวดละ ๑๐ บาท ถ้ามีการนำมาบริการตามโรงแรมจะขายในราคาขวดละ ๕๐ บาท จะเห็นได้ว่าเราเพิ่มการบริการเข้าไปมูลค่าก็จะสูงขึ้น เรามามองดูประเทศไทยว่าในเรื่องของการแข่งขันก็จะต้องไปดูจุดที่เป็นตัวขับเคลื่อนในเรื่องโอกาสข้างหน้าของอาเซียน ถ้าดูลึกลงไปเราจะเห็นว่าชนชั้นกลางจะเป็นตัวขับเคลื่อนมาก ประเทศที่พัฒนาและมีชนชั้นกลางมากเศรษฐกิจจะเติบโตได้ดี เพราะว่าชนชั้นกลางนั้นมีกำลังซื้อในอาเซียนปัจจุบันมีชนชั้นกลางประมาณ ๑๕๐ ล้านคน ในอีก ๕ ปีข้างหน้าจะเพิ่มขึ้นเป็น ๓๐๐ ล้านคน



ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานที่รับผิดชอบจะต้องไปเตรียมตัวทำความเข้าใจกับพฤติกรรมของกลุ่มผู้บริโภคในอาเซียนก่อน โดยต้องแยกให้ได้ว่ากลุ่มประเทศใดเป็นกลุ่มที่มีกำลังซื้อ เพื่อจะได้เจาะตลาดได้ถูกต้อง

๒) ประเทศไทยกับการเตรียมพร้อมรับมือ ต้องเตรียมความพร้อมในเรื่องการวิจัยและพัฒนาแรงงานต้องมีฝีมือที่ดี วัตถุดิบมีคุณภาพ เทคโนโลยีดีขึ้น และเราต้องมีมูลค่าเพิ่มทรัพย์สินทางปัญญา ประเทศที่มีโครงสร้างพื้นฐานดีก็จะทำให้ประสิทธิภาพการทำธุรกิจต่าง ๆ ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการขนส่ง การโทรคมนาคม พลังงาน การประปา ไฟฟ้า เป็นต้น สำหรับเรื่องโลจิสติกส์เส้นทางขนส่งจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือข้ามไปประเทศลาว ไปลาวบาวถึงดานังราคาขนส่งทางรถยนต์แพงกว่าจากภาคตะวันออก-เฉียงเหนือมาลงแหลมฉบัง และขึ้นเรือไปถึงดานังถึง ๒ เท่า ดังนั้น การที่มีโครงสร้างพื้นฐานที่ดีไม่ได้หมายความว่าจะได้เปรียบทางด้านต้นทุนการผลิตเสมอไป การพัฒนาประตูการค้า และการเชื่อมต่อประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านถือเป็นจุดเชื่อมต่อที่สำคัญ โดยเราต้องอำนวยความสะดวกไม่ว่าจะเป็นเรื่องพิธีการนำเข้า ส่งออก ไอที เรื่องกฎหมาย โดยเฉพาะเรื่องการเชื่อมต่อการขนส่ง คือ การขนส่งทางรถยนต์อย่างเดียวไม่เพียงพอต้องเชื่อมต่อรถไฟ แม่น้ำ และพัฒนาศักยภาพของคน ซึ่งจะทำให้การเชื่อมต่อโดยรวมดีขึ้น โอกาสการลงทุนของประเทศไทยในอาเซียนมีมากไม่ว่าจะดูจาก GDP ดูจำนวนตลาดที่เติบโตและโอกาสที่นักลงทุนจะมาลงทุนในไทย จากการสำรวจพบว่าชาวต่างชาติเห็นว่าประเทศไทยน่าลงทุนมากที่สุดในอาเวียนแต่ติดอยู่ ๒ เรื่อง คือ เสถียรภาพทางการเมืองและเรื่องปัญหาคอร์รัปชั่น ความโปร่งใส ซึ่งเป็นจุดที่เราจะต้องแก้ไขในอนาคต



๓. ในฐานะเป็นเอกชนจะมองการลงทุนของอาเซียนอย่างไร ทางบริษัท เอสซีจี ได้มีการเตรียมตัวเรื่องการตลาดมากว่า ๒๐ ปี และเรื่องการลงทุนก็ได้เตรียมตัวมา ๑๐ ปี เพราะการลงทุนไม่ใช่วันหนึ่งเปลี่ยนเป็นอาเซียนแล้วเราจะเข้าไปลงทุนได้ทันทีจะต้องเริ่มจากการทำตลาดก่อนและไปเรื่องการค้า เพราะเราคิดว่าลูกค้าและตลาดสำคัญที่สุด บริษัทจะเข้าไปทดสอบและไปสร้างความสัมพันธ์กับผู้บริโภคก่อนเข้าไปลงทุน เพราะถ้าผลิตมาแล้วขายไม่ได้ก็ไม่มีประโยชน์ ดังนั้น เราต้องคิดว่าจะต้องทำอะไรบ้างในการเตรียมตัวเข้าไปลงทุน ถ้าจะเน้นเรื่องสำคัญ ๆ ก็คือการเตรียมเรื่องคน ซึ่งมีอยู่ ๒ กลุ่ม คือ คนไทยที่ไปทำธุรกิจและคนท้องถิ่นที่อยู่ในธุรกิจนั้น

การเตรียมบุคลากรออกไปทำงานในอาเซียนมี ๒ แนวทาง คือ ***<u>แนวทางที่ ๑</u>*** ต้องมีการ ① ปรับแนวทางการบริหารบุคคลและปรับทัศนคติ คือ คนไทยที่จะไปทำธุรกิจต้องเปลี่ยนทัศนคติเสียก่อน ถ้าไม่มีการเปลี่ยนทัศนคติการไปทำธุรกิจในเมียนมาร์ เวียดนาม ก็ไม่สามารถทำได้จะเกิดความล้มเหลว ② ฝึกอบรมพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจในวัฒนธรรมในประเทศที่จะไป ③ เสนอผลตอบแทนที่เหมาะสม โอกาสของเราอยู่ในอาเซียน คือ เมียนมาร์ เวียดนาม ลาว และกัมพูชา เราต้องหาผลตอบแทนให้เขาอย่างเหมาะสม ***<u>แนวทางที่ ๒</u>*** การปลูกฝังความรักองค์กรให้กับพนักงานที่เป็นชาวต่างชาติ คือ จะทำอย่างไรให้คนเหล่านั้นมาทำงานกับเราแล้วคิดว่าเป็นเหมือนบริษัทในประเทศเขา

สรุปว่าการเตรียมตัวของภาคเอกชนเพื่อรับโอกาสในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีดังนี้ ① ปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของธุรกิจ ② ให้ความสำคัญต่อ

การพัฒนาทรัพยากรบุคคล ③ มุ่งมั่นสู่ความเป็นเลิศในการปฏิบัติงาน ④ สนับสนุนการลงทุนในการวิจัยและพัฒนา รวมถึงพัฒนาเทคโนโลยี ⑤ แสวงหาและพัฒนาพันธมิตรทางธุรกิจ และ ⑥ ยึดมั่นในบรรษัทภิบาลและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๔) ข้อเสนอแนะการเตรียมความพร้อมของภาครัฐ ① การเจรจาระหว่างประเทศอาเซียน ภาครัฐต้องมาดูเรื่องการขับรถพวงมาลัยซ้ายขวาจะทำอย่างไร ② รูปแบบยานพาหนะ เครื่องหมายจราจร ③ การเคลื่อนย้ายแรงงาน ได้แก่ การอำนวยความสะดวกในเรื่องการเข้า - ออก ผ่านด่านชายแดน การจัดระเบียบการทำงานของคนต่างด้าว ทั้งแรงงานระดับบนและระดับล่าง ดูแลเรื่องสวัสดิการและสุขภาพ และการควบคุมอย่างเหมาะสมในเรื่องปัญหายาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม และมาตรฐานฝีมือแรงงาน ④ การพัฒนา SME ในท้องถิ่น บริษัทใหญ่ไม่ต้องเป็นห่วงมาก เพราะสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ แต่บริษัทเล็กจะมีปัญหา ดังนั้นจะทำอย่างไรเพื่อให้รับการเข้าสู่อาเซียนได้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเงินทุนสนับสนุน การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการ การกำหนดมาตรฐานสินค้าคุณภาพ และเทคโนโลยี รวมทั้งกิจกรรมทางด้านการตลาด ⑤ การท่องเที่ยว เราต้องอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยว รักษาความปลอดภัย ช่วยเหลือด้านภาษี กำหนดมาตรฐานสถานที่ท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและปลอดภัย ⑥ ภาษา วัฒนธรรม ทัศนคติ ซึ่งภาษาอาเซียนมีความสำคัญมาก ส่วนเรื่องทัศนคติเราต้องมองเพื่อนในอาเซียนเป็นพันธมิตรไม่ใช่มองเป็นศัตรู และ ⑦ การพัฒนาจุดแข็งระดับจังหวัดเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งแต่ละภาค/จังหวัด มีจุดแข็งต่างกัน และต้องการการพัฒนาที่แตกต่างกันไป ควรพัฒนาให้ตรงจุด

สรุปประเทศไทยต้องมีความเข้าใจความต้องการของลูกค้าในอาเซียน เราต้องมีการ move up value chain ขึ้นไปทำมูลค่าให้สูงขึ้น และวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีมุ่งไปสู่การบริการให้ได้ เราจะต้องพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอย่างไรให้ครบถ้วน และเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่ตอบสนองตลาด มีประตูการค้าเชื่อมโยงการขนส่ง ภาครัฐและภาคเอกชนต้องเดินอย่างไรเพื่อจุดสุดท้ายเราต้องก้าวสู่ประชาคมอาเซียนอย่างมั่นคงและยั่งยืน

๓. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

๓.๑ หลังจากเสร็จสิ้นการสัมมนาผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่าสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ โดยมีความเห็น ดังนี้

- ได้รับทราบข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญก่อนการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
- ได้รับทราบสถานการณ์และได้รู้เรื่อง AEC จากภาคเอกชนเพื่อกำหนดทิศทางในอนาคต
- เป็นการสรุปข้อคิดเห็นของทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาศักยภาพในภาพรวมของอาเซียน
- เพื่อต่อยอดในโครงการต่าง ๆ ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
- มีทัศนคติที่ดีต่อประเทศเพื่อนบ้าน
- ได้ทราบถึงกรอบความร่วมมือต่าง ๆ กับประเทศเพื่อนบ้าน
- นำความรู้ที่ได้รับไปปรับปรุงการปฏิบัติงานให้สอดคล้องต่อสถานการณ์ที่เข้าสู่ประชาคมอาเซียน
- ได้รู้ว่าภาครัฐและเอกชนมีการเตรียมความพร้อมมากน้อยแค่ไหนก่อนเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
- มีส่วนช่วยในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเชื่อมโยงแผนระดับภูมิภาคและแผนระดับประเทศ

- ✦ นำแนวคิดของวิทยากรและข้อเสนอของภาคส่วนต่าง ๆ ไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้
- ✦ นำความรู้ที่ได้ไปใช้และเผยแพร่ให้ผู้ร่วมงานและประชาชนได้รับทราบข้อมูลและเตรียมพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘

๓.๒ การสัมมนาครั้งนี้ ท่านคิดว่าสิ่งใดควรปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงให้ดียิ่งขึ้น

- ✦ สถานที่จัดการสัมมนาไกล เดินทางลำบาก
- ✦ ควรจะมีการสัมมนาทีละกลุ่มเพื่อให้การแก้ไขปัญหาเป็นรูปธรรม
- ✦ ระยะเวลาสั้นเกินไป ทำให้วิทยากรต้องเร่งบรรยาย
- ✦ ควรมีการจัดประชุมสัมมนาสัญจรในพื้นที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดต่าง ๆ
- ✦ ภาพรวมดีมาก และขอให้ตรงเวลา
- ✦ ควรมีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่เอกสารให้ประชาชนได้รับทราบโดยทั่วกัน
- ✦ หัวข้อการอภิปรายควรจะกระชับให้มากกว่านี้
- ✦ ควรมีเอกสารประกอบการบรรยายของวิทยากรทุกท่านแจกให้ผู้เข้าร่วมการสัมมนาด้วย
- ✦ เนื้อหาในแต่ละด้านมากไป ไม่มีเวลาให้ตอบคำถามหรือถามคำถามใช้เวลาเกินกำหนด
- ✦ ควรเชิญองค์การบริหารส่วนจังหวัด/เทศบาล และจังหวัดชายแดนเข้าร่วมสัมมนาด้วย
- ✦ ควรให้ความรู้เรื่องกฎระเบียบ โดยเฉพาะเรื่องภาษีและศุลกากร
- ✦ ขอให้วิเคราะห์การค้า การลงทุน ภาคอุตสาหกรรม ในประเทศอาเซียน

๓.๓ ในโอกาสการสัมมนาครั้งต่อไป ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความต้องการให้มีการจัดสัมมนา ดังนี้

๓.๓.๑ หลักสูตรหัวข้อเรื่อง

- ✦ การเตรียมความพร้อมและผลกระทบของจังหวัดชายแดนเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
- ✦ ธุรกิจอะไรบ้างที่ควรลงทุนในประเทศอาเซียน
- ✦ การเตรียมพร้อมทุกภาคส่วนสู่ประชาคมอาเซียน
- ✦ การเตรียมพร้อมและผลกระทบของประชาคมอาเซียนต่อวิถีชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น
- ✦ ความคืบหน้าข้อตกลงด้านต่าง ๆ ของประเทศสมาชิกอาเซียน
- ✦ ทิศทางประเทศไทยกับการขับเคลื่อนกรอบความร่วมมือต่าง ๆ
- ✦ การได้เปรียบหรือเสียเปรียบเรื่องข้อกฎหมายรองรับสำหรับผู้ประกอบการ
- ✦ AEC กับการค้าชายแดน
- ✦ ทิศทางการท่องเที่ยวและแรงงานในอาเซียน

๓.๓.๒ วิทยากรที่ควรเชิญบรรยาย

(๑) ภาครัฐ

- ✦ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- ✦ กระทรวงพาณิชย์
- ✦ กระทรวงอุตสาหกรรม
- ✦ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ✦ กระทรวงการต่างประเทศ
- ✦ นายกิติรัตน์ ณ ระนอง
- ✦ นายพิษณุ สุวรรณะชฎ
- ✦ กระทรวงมหาดไทย
- ✦ กระทรวงการคลัง
- ✦ กระทรวงแรงงาน
- ✦ อาจารย์มหาวิทยาลัย
- ✦ กรมการค้าต่างประเทศ
- ✦ ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ
- ✦ เลขาธิการ สศช.

(๒) ภาคเอกชน

- ✦ นายวิกรม กรมดิษฐ์
- ✦ CEO ของ ปตท.
- ✦ ดร.นิติภูมิ นวรัตน์
- ✦ ดร.วิษณุ เครืองาม
- ✦ นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์
- ✦ ผู้บริหาร CP
- ✦ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- ✦ ผู้บริหาร SCG
- ✦ หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
- ✦ สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- ✦ นักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จในการทำการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน

๓.๓.๓ รูปแบบการจัดสัมมนาควรจัดในลักษณะ

- ✦ การบรรยายพร้อมตอบข้อซักถาม
- ✦ การสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแบ่งกลุ่มการสัมมนาตามพื้นที่
- ✦ การอภิปรายและการรับฟังอย่างมีส่วนร่วม

๓.๓.๔ สถานที่จัดสัมมนาควรจัดที่

- ✦ แยกจัดตามภูมิภาคและเจาะให้ตรงประเด็น
- ✦ หมุนเวียนไปตามกลุ่มจังหวัดต่าง ๆ
- ✦ เน้นเจาะลึกในแต่ละจังหวัด
- ✦ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์

* * * * * * * * * * * * * *